

[Niels Helveg Petersen]

hvervsfremme, til at fremme produktion og beskæftigelse, der er fastsat en målsætning for udviklingen i de offentlige udgifter i de nærmeste år, og der bliver tale om en hurtigere, mere præcis virkning på de offentlige finanser, på betalingsbalancen og på kreditpolitikken.

Vi beklager i det radikale venstre, at det ikke kunne lykkes at skabe det store firkantede forlig med deltagelse af venstre og konservative. Det ville i sig selv have været en fordel med en aftale med 125 mandater bag sig.

Jeg var under forhandlingerne vistnok den eneste, der for alvor var optimist, ikke fordi det ikke var åbenbart, at der var vanskeligheder, men fordi det var åbenbart, at det, der skilte, trods alt ikke var større, end at et forlig kunne have været lavet med god vilje. Der er noget trist ved at konstatere, at vi i dette land med 5 millioner indbyggere, som i enestående grad skulle være egnet til at styre sig selv, regere sig selv fredeligt og i stor enighed, gang på gang ikke er i stand til det. Det er deprimerende, det giver ringere resultater, og det giver en manglende tillid til vore politiske institutioner.

I stedet for det store forlig fik vi altså et mindre med 90 mandater bag sig. Det er altså færre, men flertal er det. Det er det i dag, det er det til efteråret, ja, det er det altså faktisk ret beset i resten af denne valgperiode. Det er ikke et flertal, der kan bruges til f. eks. kultur- og undervisningspolitik, det kan heller ikke bruges i energipolitikken eller i forsvars- og udenrigspolitikken, men det er et flertal om netop de emner, dette forlig omhandler: den offentlige udgiftspolitik, finanspolitikken, arbejdsmarkedspolitikken og erhvervs politikken, og det gælder både industri, håndværk og landbrug.

De 90 mandater er altså et flertal, og det betyder, at der i det nuværende folketing kan regeres på det økonomiske område uden anvendelse af skiftende flertal. Tanken om de skiftende flertal havde ikke noget heldigt udfald i december måned 1979. Det har jo vist sig, at de skiftende flertals politik fra dengang, som regeringen lagde op til dengang, førte til en usikkerhed og en utryghed, som i dag er en del af selve det problem, vi står over for. Vi står over for et tillidsproblem både herhjemme og over for udlandet. Deri har venstres ordfører, hr. Christophersen, jo så evig ret. Men jeg kunne godt tænke mig at

spørge: hvilken form for tillid ville der have været i udlandet og herhjemme, nogetsteds, hvis resultatet af disse forhandlinger var blevet et politisk sammenbrud og udskrivelse af folketingsvalg? Hvilken form for tillidskabende foranstaltning er det? Jeg vil sige, at i så fald ville mistilliden for alvor være vokset både herhjemme – blandt dem, der disponerer økonomisk herhjemme – og i udlandet.

Når jeg peger på den flertalsmulighed, som de 4 forligspartier udgør, er det ikke for at udelukke andre. Tværtimod er det fortsat det radikale venstres opfattelse, at man skal søge i videst muligt omfang at inddrage venstre og konservative i de videre drøftelser om den økonomiske politik. Hvorfor blev egentlig ikke firpartiforliget mellem socialdemokratiet, venstre, konservative og det radikale venstre til noget? Hvorfor kunne partierne ikke, sådan som de burde, blive enige om en økonomisk politik?

En hovedårsag er uenigheden om den offentlige udgiftspolitik. Venstre og konservative har – og det er jo også gentaget i dag – aldeles urealistiske og uholdbare forestillinger om, hvad der med fornuft kan spares her og nu og straks på de offentlige budgetter. De påstår, der kan spares 15–16 mia kr. i 1981, dobbelt så meget som regeringen og forligspartierne lægger op til.

Jeg vil i den anledning gerne gøre en bemærkning til partiet venstre, som jo havde regeringsansvar indtil for 8 måneder siden. Jeg vil gøre opmærksom på, at den finanslov, vi lever under, bl. a. er venstres værk. De konservative har ikke haft regeringsansvar, så jeg skal ikke gøre den bemærkning til det konservative folkeparti. Jeg vil kun sige til det konservative folkeparti, at med den politik, partiet forfølger, skal partiet heller ikke ønske at blive regeringsparti. Det ville føre til meget store skuffelser. Til venstre specielt vil jeg sige, at venstres spareplaner tilsyneladende vokser med ca. 1 mia kr. for hver måned, venstre er uden for regeringen. Venstre planlagde statslige besparelser på 2½ mia kr. og kommunale besparelser på en 3–4 mia kr., i alt 6–7 mia kr. om året. Nu lyder kravet på 15–16 mia kr. Det lader sig ikke gøre med fornuft at gennemføre en så voldsom nedbremning. Venstre gjorde det da heller ikke, da de selv var i regeringen, og venstre har heller ikke med konkrete forslag